N°. 104. 1856.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentiën is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

DONDERDAG 4 MEI.

Uit hoofde van den HEMELVAARTSDAG *zal op* Donderdag *geene Courant worden uitgegeven.*

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van 27 April jl., n°. 28, heeft Zijne Majesteit goedgevonden

1°. op hun verzoek eervol ontslag te verleenen:

aan den heer mr. *W. F. H.* baron *van Wassenaer Catwijck*, als heemraad van het polderdistrict Wageningen en Bennekom (Gelderland);

aan den heer *J. de Graaff*, als dijkgraaf, schout en secretaris van den polder van Spijk (Zuidholland);

aan den heer *J. C. van Sonsbeeck*, als gecommitteerde in het bestuur van den polder Sekdoorn (Overijssel);

2°. te benoemen:

tot lid of heemraad in het bestuur van den Eethenschen en Meeuwenschen zeedijk (Noordbrabant), den heer *D. Branderhorst*;

tot heemraden in het dijk- en polderbestuur 's lands van Megen (Noordbrabant), de heeren *R. van Breda* en *H. Witsiers*;

tot gezworen of lid van den Dintelpolder (Noordbrabant), den heer *C. Heijboer*;

tot dijkgraaf van den Binnensluispolder te Cuijk (Noordbrabant), den heer mr. *L. Verheijen*;

tot lid van den Binnensluispolder te Cuijk, den heer *M. Cuppen*;

tot 3de lid van het bestuur van den Theoduruspolder (Noordbrabant), den heer *J. M. Smits*;

tot secretaris en penningmeester van het bestuur van den Theoduruspolder, den heer *J. L. La Fontijn*;

tot 1ste lid, tevens voorzitter van den Augustapolder (Noordbrabant), den heer *P. J. Adriaansen*;

tot secretaris en penningmeester van het bestuur van den Augustapolder, den heer *J. L. La Fontijn*;

tot lid van het bestuur van den polder de Heen (Noordbrabant), den heer *A de Wit*;

tot dijkgraaf van den Arkenheemschen polder (Gelderland), den heer *J. Blokhuijs*;

tot hoogheemraad van Schieland, den heer mr. *A. F. Prins*;

tot hoogheemraad van Delfland, den heer mr. *G. B. Emants*;

tot dijkgraaf van den Zeevang (Noordholland), den heer *J. Tuijn*;

tot beheerder van den polder Maarland (Zeeland), den heer *L. Boot*;

tot poldermeester van het Nederoudeland onder IJsselstein (Utrecht), den heer *A. Bos Jz.*;

tot dijksvolmagt van de zeedijkscontributie van het Oude-Bildt (Friesland), den heer *W. H. Kening*;

tot dijkgraaf van het waterschap de Wiel (Friesland), den heer *K. Tjebbes*;

tot dijkregter van Nieuw-Beerta (Groningen), den heer *J. H. Oanes*;

tot dijkregter van Karspel Beerta (Groningen), den heer *J. Post*;

tot dijkregter van het dijkregt van Farmsum (Groningen), den heer *J. F. van Delden*;

tot dijkregter van Bellingewolde of lid der directie van het Bellingewolder zijlvest (Groningen), den heer *P. A. Stikker*.

Bij Koninklijk besluit van den 15den April 1856, n°. 57, is aan mr. *Gerhard Nilant Bannier*, gewezen president der arrondissements-regtbank te Deventer, ten laste van den Staat een pensioen verleend ten bedrage van f 1395 's jaars, op grond van artt. 3 en 48 der wet van den 9den Mei 1846 (*Staatsblad* n°. 24), zoo als zij is gewijzigd bij de wet van den 3den Mei 1851 (*Staatsblad* n°. 49).

Bij Koninklijk besluit van 28 April 1856, n°. 48, zijn de kantoren der directe belastingen en accijnsen te Hoogwoud en te Abbekerk vereenigd tot één kantoor, hoofdplaats Hoogwoud, en is tot ontvanger van dat alzoo vereenigd kantoor benoemd de heer *R. H. van Haersolte*, thans ontvanger derzelfde middelen te Nieuwe Niedorp c. a.

Bij Koninklijk besluit van 28 April 1856, n°. 49, zijn benoemd tot ontvangers der directe belastingen en accijnsen:

te Zuid-Beijerland c. a., de heer *C. van Goudriaan*, thans ontvanger derzelfde middelen te Wijk en Veen;

te Wijk en Veen, de heer *D. L. Heinsius*, thans ontvanger derzelfde middelen te Engelen c. a.

Bij Koninklijk besluit van 28 April 1856, n°. 50, is benoemd tot ontvanger der in- en uitgaande regten te Wezelsche barrière (Limburg), de heer *L. H. J. Thissen*, thans ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Batenburg, welk laatstgenoemd kantoor wordt ingetrokken en vereenigd met dat derzelfde middelen te Appeltern c. a. op den voet van één kantoor, onder voortdurend beheer van den ontvanger *J. Moerkerke van der Meulen* aldaar.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

Bij den Minister van Finantien is ontvangen eene som van f 27 door een onbekende uit *Rotterdam*, tot voldoening van aan den lande verschuldigd successieregt, ingezonden.

's Gravenhage, den 29sten April 1856.

De Minister voornoemd,
VROLIK.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De Fransche *Moniteur* van 29 April behelst den volledigen en echten tekst van het verdrag van Parijs, en van de daarbij behoorende aanhangsels. Daaronder is een stuk waarbij de contraherende mogendheden, voor zoo veel haar aangaat, het beginsel huldigen dat in oorlogstijd de onzijdige vlag schip en lading dekt, en verder van het regt tot het uitgeven van kaperbrieven afzien.

ENGELAND.

Aan het Britsche Parlement is jl. Maandag van regeringswege de tekst van het geratificeerde vredesverdrag medegedeeld.

Het Hoogerhuis heeft besloten dat stuk in de zitting van aanstaanden Maandag te behandelen.

De ministeriële *Globe* behelst in haar nommer van 28 April de volgende mededeeling:

» Heden namiddag heeft op uitnoodiging van lord Palmerston te zijnen huize eene bijeenkomst der liberale leden van het Lagerhuis plaats gehad. Omstreeks twee honderd leden waren tegenwoordig. Het was geene openbare bijeenkomst, maar het laat zich vermoeden dat zij door lord Palmerston belegd was met het doel om aan te dringen op eendragt tusschen de onderdeelen waarin de liberale partij in het Huis, helaas, verdeeld is. Wij meenen hierbij te mogen voegen dat de bijeenkomst afgeloopen is naar den wensch dergenen welke met lord Palmerston en de op zijne uitnoodiging opgekomen mannen aan de zaak der liberale beginselen toegedaan zijn.

» Wij vernemen dat de heer Whiteside zijn voorstel, om Harer Majesteits gouvernement wegens den val van Kars te berispen, intrekken of althans niet in stemming brengen zal. Dit is het gevolg der houding van zeer vele conservative leden, die, erkennende dat het gouvernement hier te lande alle moeite gedaan heeft om de ramp van Kars te verhoeden, niet besluiten kunnen om ten gevalle van den heer Whiteside of uit enkel partijzucht, eene verklaring aan te nemen van wier waarheid zij niet in gemoede overtuigd zijn. In dien geest hebben zich zoo velen uitgelaten, dat er voor den heer Whiteside, indien hij het tot eene stemming wilde laten komen, slechts eene belagchelijk kleine minderheid overschieten zou. Wijsselijk heeft hij alzoo, naar ons verzekerd wordt, besloten den aanval niet te ondernemen."

In strijd met dit berigt is in de zitting van het Lagerhuis van jl. Maandag door den heer Whiteside voorgesteld te verklaren: » dat dit Huis, terwijl het zich verpligt acht om zijne bewondering voor de dapperheid der Turksche soldaten en voor den zelfopofferenden ijver der Britsche officieren bij de belegering van Kars te betuigen, het zich evenzeer tot pligt acht te verklaren dat naar zijne overtuiging de overgave van die vesting en van haar garnizoen, waardoor de Aziatische gewesten van Turkije in gevaar kwamen, voor een groot deel te wijten is aan het gemis van voorzorg en kracht bij Harer Majesteits bestuur."

De uitslag der beraadslaging over dat voorstel is nog niet bekend.

— Maandag jl. is ook door de conservative oppositie-partij, op uitnoodiging van lord Derby en onder zijne voorzitting, eene bijeenkomst gehouden. Aldaar is, naar verzekerd wordt, besloten het voorstel van den heer Whiteside betrekkelijk den val van Kars niet te ondersteunen, uit hoofde dat het ministerie in staat was, om zijn gedrag op dat punt door de meerderheid van het Parlement te doen goedkeuren.

Hoe veel ondersteuning het ministerie Palmerston op andere punten in het Parlement vinden zal, blijkt nog niet. De jl. Maandag gehouden bijeenkomst van zijne voorstanders is door de heeren Graham, Gladstone en andere staatsmannen uit de school van Peel niet bijgewoond, evenmin door lord John Russell, terwijl de Iersche leden geene uitnoodiging tot bijwoning derzelve ontvangen hadden.

— Reeds is gemeld dat te Melbourne, in de Australische kolonie Victoria, eene openlijke volksvergadering gehouden is om den wensch te kennen te geven dat de gouverneur der kolonie voortaan door hare wetgevende kamer onder nadere goedkeuring der Kroon gekozen en niet langer door het gouvernement des moederlands benoemd zou worden. Men leest thans in de Londensche dagbladen nadere berigten uit Melbourne van 30 Januarij, welke aan dat voorval een voor Engeland minder onaangenaam voorkomen geven. Daaruit blijkt dat de vergadering niet tot een bepaald besluit heeft kunnen komen, daar er nagenoeg even veel waren welke in dien wensch deelden, als welke daarmede niet instemden, terwijl ook de eersten verklaarden geenszins de betrekking der kolonie met het moederland te willen verbreken. Doch van den anderen

kan[illegible] ook aangevoerd dat de gouverneur onder de nieuwe constitutie der kolonie geen wezenlijke magt had, en dat er alzoo geen genoegzame reden bestond om de benoeming van dien ambtenaar aan het moederland te ontnemen.

Met dezelfde gelegenheid zijn weder zeer gunstige berigten ontvangen betrekkelijk den staat der geld- en handelszaken in de kolonie Victoria. De goudgroeven gingen voort wekelijks 50,000 tot 52,000 oncen goud op te leveren; de uitvoer van dat metaal bedroeg in de maand Januarij niet minder dan elf tonnen gouds. Volgens officiele opgaven heeft de uitvoer van goud in het afgeloopen jaar 2,674,677 oncen bedragen, dat is eene waarde van 10,698,708 pond sterling, en is het gezamenlijke bedrag der goudproductie in 1855 in de kolonie Victoria vijf en dertig per cent meer geweest dan in 1854.

RUSLAND.

Reeds is gemeld dat de Russische landweer bij eene keizerlijke ukase van werkelijke krijgsdienst ontslagen is. Daarmede is aan omstreeks 350,000 man, die de eerste en de tweede ligting van de mobile landweer uitmaken, vrijheid gegeven om naar hunne woonsteden terug te keeren.

Bij eene dagorder van 18 April heeft de Keizer als blijk van erkentelijkheid voor den goeden geest en de trouwe dienst der landweer, aan al hare manschappen vergund het onderscheidingsteeken, bestaande in een kruis, te blijven dragen.

— Thans wordt uit St. Petersburg als stellig berigt dat Keizer Alexander den 18den Mei aanstaande de reis naar Warschau zal aannemen, om aan Polen zijn eerste bezoek als souverein te brengen.

ITALIE.

Turyn is de eenige hoofdstad van de Staten, die oorlog gevoerd hebben, alwaar het herstel des vredes tot nog toe niet gevierd is met kerkelijke plegtigheden of volksvermakelijkheden, daar de liberale partij in Piemont vreesde dat er met den vrede weinig voor hare zaak en voor Italie's onafhankelijkheid gewonnen was. Daarentegen worden er van de zijde der conservative partij stappen gedaan om te doen hetgeen dusver door het gouvernement nagelaten is; en een kerkelijk gezind dagblad van Turyn, de *Armonia*, heeft eene inschrijving geopend om gelden bijeen te brengen tot het bekostigen eener kerkelijke plegtigheid ter eere des vredes.

Deze plegtigheid zal op den tweeden Zondag der maand Mei plaats hebben, dat is op den eigen dag waarop het verjaarfeest der Sardinische constitutie invalt.

TURKIJE.

Nadere tijdingen uit Syrie van 16 April bevestigen het berigt dat in de landstreek Naplus een opstand onder de Turksche bevolking uitgebroken is, die met grove gewelddadigheden tegen de Christenen en tegen de consuls der Europesche mogendheden gepaard ging; echter is de Pruissische consul niet gedood, maar diens vader. Volgens de jongste berigten was de overheid in Naplus weder meester, en was in Jerusalem, hoewel niet zonder moeite, de rust bewaard gebleven.

— Berigten uit Konstantinopel van 21 April melden dat onder de Circassische volksstammen aan de oostkust der Zwarte Zee veel beweging heerschte ten gevolge van het berigt dat de vrede hersteld was en de troepen der Westersche mogendheden uit het Oosten teruggeroepen zouden worden. Zij wilden zich niet weder onder Ruslands heerschappij laten brengen, en om aan dat gevaar te ontgaan hadden zij besloten ook de tusschenkomst der Porte en der Westersche mogendheden in te roepen.

SPANJE.

De Gaceta de Madrid van 24 April jl. behelst een koninklijk besluit, bepalende dat er eene geldleening zal plaats hebben om aan de Spaansche schatkist middelen tot het verwisselen van vlottende in vaste schuld te verschaffen. Van de daartoe reeds in Februarij 1855 door de Cortes verleende magtiging meent het gouvernement thans, nu de prijs der Spaansche staatsschuld allengs verbeterd is, met voordeel gebruik te kunnen maken. Echter zal het vooreerst niet meer nieuwe schuld uitgeven dan noodig is om voor de schatkist eene som van twee honderd millioen realen op te leveren.

In de zitting der Cortes van 23 April heeft het gouvernement verklaard zich geheel te vereenigen met het gevoelen, dat door de afbreking der diplomatieke betrekking tusschen Rome en Spanje en door de daaraan voorafgegane handelingen van het Roomsche hof Spanje ontheven is van de verpligting om het concordaat met Rome verder na te leven.

— In Madridsche dagbladen wordt op nieuw verzekerd dat het gouvernement van Koningin Isabella nu eerlang door het Russische hof zal erkend worden; zij meenen dat alsdan vele aanhangers der Carlistenpartij, die tot nog toe op ondersteuning van Ruslands zijde rekende, zich aan het constitutionele gouvernement zullen onderwerpen.

BELGIE.

De centrale afdeeling der Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft besloten met het onderzoek van het wets-ontwerp, waarbij de minister van finantien 400,000 francs aanvraagt voor het aanmunten van kopergeld, niet verder voort te gaan maar het gouvernement uit te noodigen om de noodige gelden te vragen tot het vervaardigen van bronzen munt ter vervanging van het kopergeld, zoo als in Frankrijk in de laatste jaren geschied is. Al de leden der centrale afdeeling vereenigden zich met dat besluit, uitgezonderd één, die zich van stemming onthield.

AMERIKA.

Berigten uit New-York van 16 April melden dat de generaal Walker door de troepen der republiek Costa Rica geslagen is, en dat de krijgsmagt der Noord-Amerikaansche vrijbuiters bij die nederlaag groote verliezen geleden heeft.

INDIE.

Een dagblad van Bombay, de *Times*, geeft in zijn nommer van 2 April het volgende overzigt van het Indische nieuws van de laatstvorige veertien dagen:

» De opstand der Santhals is niet alleen geheel gedempt; maar de muitelingen, die onlangs nog de gansche landstreek in angst hielden, zijn thans rustig en uit eigen wil bezig hun brood te verdienen door aan het aanleggen van den spoorweg te arbeiden, zoodat zij bijdragen tot de ontwikkeling van het land hetwelk zij onlangs verwoestten.

» In Oude gaat het even rustig en ordelijk, als in de oudste provincien van het Britsch-Indische rijk, en de regeling van het nieuwe bestuur voor dat wingewest is nagenoeg volbragt. De afgezette vorst van Oude heeft het land verlaten en zich naar de nabij gelegen stad Cawnpore, op ons grondgebied, begeven, met het doel, naar gezegd wordt, om naar Engeland te reizen en aldaar herstelling van het hem, zijns inziens, aangedane onregt te vragen; maar hij heeft niet de minste kans om den bijval des publieks voor zijne zaak te winnen. In het Britsche Parlement zijn een aantal leden die tegen het vergrooten van ons Indische gebied ijveren; maar in Indie ziet men het drijven dier lieden met bespotting en minachting, want onder de honderden petitien, die jaarlijks uit ieder van de Indische presidentschappen opgezonden worden, zijn 99 met klagten over de dwingelandij van inlandsche vorsten tegen éóne met klagten over het Britsche bestuur; en beschaafde inlanders laten geen gelegenheid ongebruikt voorbijgaan om te verklaren dat zij oneindig veel liever door Engelschen dan door inlanders willen geregeerd worden.

» De vrees dat ons nieuw grondgebied in Birmah eene lastpost voor het Indische rijk zou worden, is weggenomen door de openbaarmaking van het budget van Pegu. Dat gewest is nog maar drie jaren in ons bezit, heeft eene ontoereikende bevolking en moet zijne hulpbronnen nog ontwikkelen; en nu reeds ziet men in het budget van Pegu eene uitgave van 170.000 L. st. in het jaar tegen een inkomen van 230,000 L. st. Na aftrek van buitengewone uitgaven en van onzuivere inkomsten bevindt men dat Pegu 100,000 L. st. in een jaar voor de algemeene schatkist afwerpt: dat is nagenoeg tien per cent van de kosten van den oorlog, welke dat gewest in ons bezit gebragt heeft.

» Ten aanzien van het bezetten van Herat door de Perziers, alsmede van den staat der zaken in Afghanistan, heeft men hier geen berigten waarop eenige staat kan gemaakt worden.

» Terwijl overal in Britsch Indie rust heerscht, vorderen wij snel met het aanleggen van ons spoorwegnet."

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 30sten April* 1856.

Gisteren zijn alhier aan het Departement van Buitenlandsche Zaken de acten van bekrachtiging uitgewisseld op de overeenkomst, den 6den Maart 1856 tusschen Nederland en Groot-Britannie gesloten, tot regeling der voorwaarden van toelating van consulaire agenten van het eene rijk in de kolonien en overzeesche bezittingen van het andere.

Heden worden van regeringswege ten behoeve van eenige kamers van koophandel en fabrieken verzonden twee gedrukte berigten wegens den handel en de scheepvaart van Koningsberg en Elbing over 1855.

Den 26sten April jl. heeft de Minister van Finantien de provinciale directeurs der directe belastingen enz. in Noordholland, Zuidholland, Noordbrabant, Zeeland en Limburg uitgenoodigd, om het vee en de voortbrengselen van landbouw, welke aan uitgaande regten onderworpen zijn en uit Nederland naar de tentoonstellingen te Parijs, die in 1856 van 23 Mei tot 7 Junij, en in 1857 van 22 Mei tot 6 Junij worden gehouden (zie *Nederlandsche Staats-courant* van 15 April jl.), zullen worden vervoerd, zonder betaling van regten te laten uitgaan, doch, ter verzekering daarvan, een behoorlijken borgtogt te doen stellen, en de invordering der uitgaande regten te doen bevelen, ingeval het vee of de voortbrengselen van den landbouw niet terugkeeren.

Voorts zullen de landbouwvoortbrengselen en werktuigen, welke, aan inkomende regten onderworpen, voor die tentoonstellingen uitgevoerd zijn, met vrijdom van regten kunnen worden teruggevoerd.

Bij den uitvoer zoowel van het vee als van de overige voorwerpen zullen voorzorgen worden genomen tot herkenning bij wederinvoer, hetzij door het afgeven van eene omschrijving van het voorwerp, ten kantore van uitvoer, hetzij op andere wijze, waardoor later van de eenzelvigheid van het vee en de goederen zal kunnen blijken, terwijl de wederinvoer van een en ander plaats behoort te hebben binnen drie maanden na den uitvoer.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn de beraadslagingen voortgezet over de interpellatie van den heer van Hoëvell betrekkelijk de onverwijlde herziening der reglementen omtrent de behandeling der slaven in West-Indie.

Die beraadslagingen waren zeer langdurig. In den loop daarvan werden drie motien van orde voorgesteld:

eene van den heer van Hoëvell luidende: » De Kamer, van oordeel dat de redenen welke den Minister van Kolonien, volgens zijne verklaring, weêrhouden de noodige maatregelen te nemen om het lot der slaven, in afwachting hunner emancipatie, te verbeteren, onvoldoende zijn, en enkel tot uitstel dier emancipatie kunnen leiden, gaat over tot de orde van den dag"; die later ingetrokken werd;

eene van den heer Groen van Prinsterer, van den volgenden inhoud: » De Kamer, volhardende bij haar votum van den 29sten November 1855, gaat over tot de orde van den dag";

eene van den heer van Lynden, behelzende dit besluit: » De Kamer gehoord de verklaring van den Minister ten opzigte van haar votum van 29 November 1855, gaat over tot de orde van den dag," die later ingetrokken maar door den heer Dirks overgenomen werd.

Nadat de heeren van Lynden, Mackay, Groen van Prinsterer, van Hoëvell, van Deinse, van Bosse, Thorbecke, Rochussen, Elout van Soeterwoude en de Ministers van Buitenlandsche Zaken en van Kolonien, waarvan sommigen meer dan eens, het woord hadden gevoerd, werd de motie van den heer Groen van Prinsterer in stemming gebragt en met 29 tegen 24 stemmen aangenomen.

De Kamer heeft daarop beslist:

1°. dat de Commissie van onderzoek in de zaak van het Zwolsche Diep zal bestaan uit *vijf* leden;

2°. dat het getal leden, dat minstens tot de afneming der verhooren wordt vereischt, *drie* zal zijn;

3°. dat de termijn binnen welken het onderzoek zal zijn afgeloopen, zal wezen 31 *December* 1856.

Bij de stemming, die daarna plaats had, zijn tot leden der Commissie

voor de bedoelde enquête benoemd de heeren Heemskerk, Delprat en Storm van 's Gravesande.

De verkiezing der twee overige leden zal geschieden op aanstaanden Vrijdag, des voormiddags ten tien ure, waarna de Kamer de overige aan de orde gestelde werkzaamheden behandelen zal.

Aan de jongst ontvangen *Javasche couranten* ontleenen wij nog de volgende berigten:

BATAVIA, 15 *Februarij.*

Wij zijn in de gelegenheid gesteld, ten vervolge op vroegere berigten, mededeelingen te doen aangaande de verrigtingen van den waarnemenden geographischen ingenieur, gedurende het laatste quartaal van 1855.

Den 10den November verliet de waarnemende geographische ingenieur, de heer G. A. de Lange, Batavia, met den controleur bij de landelijke inkomsten en cultures, den heer J. J. van Limburg Brouwer, doctor in de wis- en natuurkunde, tijdelijk bij de geographische dienst werkzaam gesteld.

Hun voornemen was om, vóór het invallen van de westmoesson, de noodige gegevens op het terrein in te zamelen tot het ontwerpen van een plan, waarnaar op de doelmatigste wijze zou worden voldaan aan den last hun opgedragen, bestaande in het verbinden der geodesische triangulatie der residentie Cheribon met Batavia. Daartoe beklommen zij het eerst den berg Pangerango, om van daar uit de bergtoppen te kiezen, die voor de triangulatie het geschiktst waren. Te Tjandjoer werden zij op aanwijzing van den resident der Preanger regentschappen, den heer van der Wijck, twee toppen in het zuiden der residentie gekozen, als waarschijnlijk het best aan het doel beantwoordende. Een dier bergtoppen, den Patoeha, bezochten zij in persoon, en besloten toen, indien het weder gunstig bleef, den arbeid vóór het einde des loopenden jaars te voltooijen. De bij de geographische dienst gedetacheerde onderofficieren, waarvan een, de onder-adjudant R. F. Alberts, tot nu toe de geographische ingenieurs verzeld had, en de ander, A. T. R. König, met de instrumenten over zee naar Indramaijoe was gegaan, werden daarop naar de verschillende bergen gezonden, die in de triangulatie zoude worden opgenomen, tot het bouwen van signalen en hutten, waarin de geographische ingenieurs en het hun vergezellend inlandsch personeel gedurende de waarnemingen zouden vertoeven.

Het plan voor de triangulatie was als volgt: Aan de lijn, die Losarang (Indramaijoe) met den Tampomas, en aan die welke den Tampomas met den Sawal verbindt, welke lijnen beide uit de operatien des vorigen jaars bekend waren, zouden zich 5 groote driehoeken aansluiten: 1°. Losarang, Tampomas, Boekittoenggoel; 2°. Sawal, Tampomas, Tjikoerai; 3°. Tampomas, Tjikoerai, Boekittoenggoel; 4°. Tjikoerai, Patoeha, Boekittoenggoel; 5°. Boekittoenggoel, Patoeha, Pangerango; welke laatste berg door eene eenvoudige operatie met Batavia wordt in verband gebragt. Door het nemen van zenith-afstanden op de signalen, zou de betrekkelijke hoogte dier bergen tevens worden bepaald, zoo als zulks het vorig jaar in Cheribon is geschied.

Sedert den 26sten November, dat de geographische ingenieurs den berg Patoeha verlieten, bezochten zij met afwisselenden voor- en tegenspoed de signaalplaatsen Losarang, Tampomas, Tjikoerai, Patoeha. Van den 20sten tot den 28sten December hielden zij zich op den Boekkittoenggoel. Gedurende dat tijdsverloop kwam geen enkel geschikt oogenblik tot observatie voor. De ruwe weêrgesteldheid gaf weinig uitzigt op eene spoedige verbetering; dit, en de ongesteldheid van den militair König, die van den Pangerango de heliotroop zou laten zien, noodzaakte de geographische ingenieurs het werk tot zachter jaargetijde te laten rusten. Zoodra het beëindigd is zullen de uitkomsten hunner onderzoekingen in alle bijzonderheden worden opgenomen in een der eerstvolgende nommers van het Natuurkundig Tijdschrift voor Nederlandsch Indië.

BATAVIA, 19 *Februarij.*

Omtrent de verrigtingen van Zr. Ms. zeemagt in deze gewesten strekt het onderstaande als vervolg op hetgeen daaromtrent is opgenomen in de *Javasche Courant* dd. 26 December 1855, n°. 103. [Zie *Staats-courant* van 8 Febr. jl.]

De flotille, bestaande uit Zr. Ms. stoomschepen *Celebes*, *Admiraal van Kinsbergen*, schoenerbrik *Lansier* en de kruisbooten n°. 3 en 50, op den 29sten October ll. ter reede Macassar teruggekomen, verliet dezelve den 1sten November daaraanvolgende.

Na Bonthain te hebben aangedaan werd de straat Bonneratti naauwkeurig onderzocht en vervolgens in den duisteren nacht van den 2den December, tusschen de vele reven aldaar door, het eiland Kalatoa genaderd en met het aanbreken van den dag digt rondgestoomd.

Aan het herhaaldelijk bezoeken van deze streken, zoo bijzonder geschikt tot schuilplaatsen der zeeroovers, werd toegeschreven, dat ook aldaar geene sporen van hun aanwezen werden ontdekt.

De stevens worden alstoen gewend naar het eiland Sumbawa, en op de derwaarts al de ontmoetende praauwen onderzocht.

De golf van Salée, welke 11 mijlen zich uitstrekt in het binnenland van het eiland van Sumbawa, en waarvan de ingang versperd wordt door het vruchtbare eiland Majo, dat aan weêrszijden met de beide kusten van Sumbawa een naauwen doortogt vormt, werd door de *Celebes* en de *Admiraal van Kinsbergen* bezocht, terwijl de *Lansier* en de 2 kruisbooten n°. 3 en 50 de voornoemde twee doortogten hadden afgezet.

Rooverspraauwen, welke zich den laatsten tijd slechts zelden en dan nog maar voor korten tijd, uit vrees voor stoomschepen daar ophouden, werden er niet aangetroffen.

De stoomschepen doorkruisten de golf in alle rigtingen, ontdekten tot nu toe onbekende, noch door oorlogs-, noch door koopvaardijvaartuigen ooit bezochte vaarwaters en bragten alles zooveel doenlijk in kaart.

Vele welvarende kampongs werden bezocht, die uit vrees voor zeeroovers naar het binnenland waren verplaatst geworden; de hoofden gaven nu hun voornemen te kennen, vertrouwende op 's Gouvernements bescherming, pogingen in het werk te zullen stellen om de bevolking weder naar den oever van deze golf te doen verhuizen.

Het onderzoek in straat Salée afgeloopen zijnde, vertrok de flotille naar Lombok, bekruiste daarna de zuidelijkste Paternoster- en meer andere eilanden, ontdekte een door de zeeroovers gewoonlijk bezocht eiland, Koetjing genaamd, en kwam vervolgens den 21sten November ter reede Macassar terug.

De djeragan Taganama met 18 zijner opvarenden van eene op het eiland Majo gestrande handelsprauw, werden door de *Kinsbergen* opgenomen en later aan een handelsprauw van Ceram, waar ook zij van daan waren, overgegeven.

Den 27sten Nov. verliet de *Celebes* echter alleen deze reede, onderzocht de bezuidwesten van Macassar gelegen eilanden, zoo ook de Kongeang- en Salanbo-groep, en kwam, zonder verder belangrijke ontmoetingen te hebben gehad, op den 4den December ter reede Soerabaija ten anker.

Zr. Ms. schoenerbrik *Padang*, gestationeerd ter Westkust van Sumatra, deed eenen togt om de noord.

Den 2den October werd daartoe Padang verlaten, terwijl genoemde schoener den 17den November ll. weder te dier reede ten anker kwam.

Gedurende deze reis werden achtereenvolgend aangedaan de plaatsen Sibogha, Singkel, Baros, zoomede het eiland Nijas. De praauwen op die reize ontmoet, werden naauwkeurig onderzocht; tot wering van den slavenhandel en overigens werden eenige politieke aangelegenheden beredderd en den staat van zaken op die verschillende plaatsen opgenomen.

De equipage van dezen schoener had op de reis veel te lijden gehad van ziekten, bestaande voornamelijk in koortsen en ruhmatische aandoeningen, voortspruitende uit aanhoudend slecht, koud en regenachtig weder.

De schoenerbrik *Banda*, welke den 1sten November ll. de reede van Batavia had verlaten, kwam den 11den daaraanvolgende op de reede van Padang ten anker, zonder op de reize derwaarts belangrijke ontmoetingen te hebben gehad.

Ten gevolge der bevinding van zaken, op den hierboven vermelden togt van de *Padang*, had de Gouverneur ter Westkust van Sumatra aanleiding gevonden om eene militaire demonstratie te doen, voornamelijk naar de baai van Lagoendie aan de zuidzijde van het eiland Nijas gelegen.

Tot dat einde werd de *Banda* bestemd om op eenen nader te bepalen zeildag van Padang te vertrekken, om te Sibogha een detachement inlandsche soldaten aan boord te nemen, en die naar Goenong Sitoti (eiland Nijas) over te voeren. Dit laatste zoude aldaar worden versterkt met 50 man, en vervolgens, aangevoerd door den civielen en militairen gezaghebber van Nijas tegen het wederspannige Bistohone en Orahilie oprukken, terwijl overigens door dezen oorlogsschoener alle mogelijke hulp aan dien gezaghebber zou moeten worden verleend.

Den 15den December ll. verliet het stoomschip *Gedeh* de reede van Batavia en kwam den 22sten daaraanvolgende met den oorlogsschoener *Sylph* bij het eiland Onrust ten anker. Genoemde schoener, welke met verlies van fokke- en gebroken grooten mast verpligt was geweest om de Poeloebaai binnen te loopen, was door de *Gedeh* gesleept geworden.

Zr. Ms. stoomschip *Samarang*, gereed zijnde met de herstellingen aan schip, ketels en machines, volbragt een voldoenden proeftogt te Soerabaija en haalde vervolgens het garnizoen van Bawean, hetwelk te Soerabaija werd gedebarqueerd.

De inspecteur van de vaccine, de heer Blanckenburg, werd bij deze gelegenheid naar Bawean overgevoerd.

Den 8den December kwam deze stoomer te Soerabaija terug, na vooraf Lassem te hebben aangedaan.

Zr. Ms. stoomschip *Amsterdam* verliet den 18den December ll. op het ontvangen berigt dat het Engelsche schip *Stuart Wortley* bij de Hoornsche eilanden op de klippen zat, de reede van Batavia tot het verleenen van hulp; gelukkig was dit bij aankomst te dier plaatse niet meer noodig, dewijl het schip, vlot zijnde, deszelfs reize vervolgde.

Omtrent het station van Riouw valt mede te deelen dat de bebakening der Singaporesche vaarwaters wordt nagezien.

Een uit Tjilatjap, waar hij gebannen was, ontvlugtte zeeroover Si-Antah, welke zich in de wateren van Riouw schuil hield en aanhang trachtte te verkrijgen, werd door eene sampang pandjang van Muntok ontdekt bij Meakka Koening, op de N. W. kust van Battam, aldaar gevangen genomen en in het fort Kroonprins te Muntok in verzekerde bewaring gehouden.

Op ontvangen berigt, dat eenig volk van Singapore, onder aanvoering van eenen Chinees, zich bij de rivier Sabangbesaar verzamelde, ten einde een van voornoemde plaats verwacht wordende rijkbeladen wankang op reis naar Siam af te loopen, werd daarvan onmiddellijk kennis gegeven aan den resident van Singapore, terwijl de stationskommandant, in overleg met den resident van Riouw, ter verijdeling van dat rooftochtig plan, kruisbooten en sampangs ter adsistentie zond.

Zr. Ms. fregat *Prins Frederik der Nederlanden* verliet den 4den December ll. de reede van Macassar, ten einde naar Batavia op te komen.

Zr. Ms. schoenerbrik *Ambon* was den 21sten November ll. van eenen kruistogt op zeeroovers om de noord, zonder eenige belangrijke ontmoetingen te hebben gehad, ter reede Macassar teruggekeerd. Dezelve verliet den 3den December met eene kruisboot deze plaats, tot het doen eener opname van Kapoposang.

De stoomer *Admiraal van Kinsbergen*, na op de hoogte van Vlakeiland den 20sten November de *Celebes* te hebben verlaten, kwam den 21sten daaraanvolgende mede te Macassar ten anker.

Den 4den December werd voornoemd fregat op deszelfs reize naar de reede Batavia door de *Admiraal van Kinsbergen* een eindwegs naar zee gesleept, en stoomde dezelve verder naar de reede van Tappi-Djawa met den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden aan boord; na aldaar 4 dagen te hebben vertoefd, werd op den 8sten December Macassar weder bereikt.

Op een gerucht, dat later bleek valsch te zijn, namelijk dat op en nabij het eiland Lankaai, 6 zeerooverspraauwen waren gezien, stevende de *Kinsbergen* derwaarts en kwam dienzelfden dag weder ter reede Macassar terug, ten einde zich gereed te maken voor het doen eener reize naar Palos en Paré-Paré, met het doel om de door het gouvernement in de maand Julij ll. met de vorsten van Kajili (Palos-baai) gesloten contracten te overhandigen, welke, alsnu door hetzelve geregtificeerd zijnde, moesten ingewisseld worden tegen de eerst geregtificeerde; ook zoude de baai van Paré-Paré worden aangedaan, ten einde een bezoek te brengen bij de Koningin van Sidinring, welk bezoek in verband stond met vermoedelijk oorlogzuchtige plannen van den Koning van Boni tegen deze vorstin.

Zr. Ms. fregat *Palembang*, in station te Amboina, zoomede de stoomer *Vesuvius*, verlieten den 5den November ll. Amboina, tot het doen van kruistogten en het oefenen der bemanning dier schepen.

Het fregat kwam, na veel met stilte te hebben geskkeld, den 23sten daaraanvolgende weder te Amboina terug, terwijl de *Vesuvius* deszelfs onderzoekingen zoude uitstrekken bezuiden de Soela-eilanden, langs de kusten van Celebes naar Kema, ten einde, in overeenstemming met den stoomer *Suriname*, aldaar zoodanige route te nemen, als het meeste kans opleverde om zeeroovers te kunnen ontmoeten.

De schoenerbrik *Rembang* bleef tot het doen van diensten, welke mogten voorkomen, in de baai van Amboina beschikbaar.

De stoomer *Suriname*, den 28sten October ll. ter reede Kema ten anker gekomen zijnde, verliet den 12den November dezelve weder tot het bezoeken van eenige schuilplaatsen van zeeroovers, benoorden Kema gelegen, als ook tot het bekruisen van straat Banka en omliggende eilanden tot Takoelandang. Deze stoomer kwam den 17den daaraanvolgende weder terug, maakte zich gereed om zuidwaarts het onderzoek voort te zetten, en de Halla-eilanden enz. te bezoeken, toen de *Vesuvius* den 22sten November ter reede Kema ankerde.

Aangezien de tijd des jaars voor het aanwezen van zeeroovers nog te vroeg was, werd de voorgenomene reize van de *Kinsbergen* uitgesteld, en verliet den 24sten daaraanvolgende de *Vesuvius* de reede van Kema en stelde koers naar Ternate.

Zr. Ms. schoenerbrik *Padang*, gestationeerd ter Westkust van Sumatra, zoude van de reede Padang regtstreeks naar de baai van Lagoendie stevenen, op het eiland Nijas, ten einde gezamenlijk met Zr. Ms. schoenerbrik *Banda* de voorgenomen militaire operatie tegen het weêrspannige Bistohone zooveel mogelijk te ondersteunen.

De *Banda* was bereids tot dat doel van Padang naar Sebogha vertrokken, medevoerende 1 officier en 30 inlandsche soldaten.

Van deze plaats uit zoude de magt vertrekken, om bedoelde militaire operatie een aanvang te doen nemen.

De ter Oostkust van Sumatra gestationeerde adviesbrik *Pylades* kruiste op die kust langs de mondingen der rivieren, ten einde den verboden invoer van wapenen tegen te gaan, doch werd door aanhoudend slecht weder verpligt, in December ter reede Muntok terug te keeren.

Uit het station van de wateren van Riouw werd het berigt ontvangen, dat men eenen beruchten strandroover, genaamd Pa-Snam, had gevangen gemaakt, die vroeger als matroos op een van 's Gouvernements kruisbooten had gediend, en die zijne rooverijen op de meest omzigtige wijze uitoefende.

Deze rooverijen geschiedden gewoonlijk door middel eener kleine praauw, welke door zijne vrouw gestuurd en door twee zijner kinderen geroeid werd, terwijl hij en twee zijner aanhangers onder matten verscholen op den bodem van het vaartuig lagen, en alzoo op deze wijze hun prooi trachtten te naderen.

Op den 11den Januarij jl. waren op de buitenreede van Riouw geankerd de Engelsche oorlogskorvet *Spartan* en het Engelsch-Indische stoomschip *Auckland*, die, na de wederzijdsche visites, die reede verlieten, zonder te hebben opgegeven de reden hunner komst.

De stoomschepen *Borneo* en *Onrust* verrigtten op de rivieren van Borneo hunne gewone diensten, waarbij niets bijzonders op te merken viel. Het eerstgenoemde stoomschip verliet den 23sten December ll. Pontianak, ten einde naar de Mattan-rivier te stevenen, en in overleg met den adsistent-resident van de Wall den aldaar regerenden vorst te dwingen de met het Gouvernement aangegane contracten stipt na te komen.

Tot bovenbedoeld einde waren eenige militairen van Pontianak medegenomen.

Stormweder belette het binnenstoomen der rivier, en verpligtte de *Borneo* zee te houden. Inmiddels werd de commissie volbragt, en na afloop daarvan kwam de *Borneo*, na Succadano te hebben aangedaan, den 30sten daaraanvolgende ter reede Pontianak terug.

Zr. Ms. brik *Haai* en de schoenerbrik *Lansier* verlieten den 13den December 1855 en den 2den Januarij jl. de reede Batavia, ten einde de *Lansier* te Soerabaija de noodige reparatie konde ondergaan.

Zr. Ms. stoomschip *Samarang* vertrok den 21sten December ll., met 2 kruisbooten op sleeptouw, naar de reede van Kema, om de kusten der residentie Menado tegen zeeroof te beschermen.

Den 20sten Januarij verliet Zr. Ms. stoomschip *Amsterdam* de reede Batavia ten einde het fregat *Prins Frederik der Nederlanden* herwaarts te slepen. Genoemd fregat had den 4den December ll. Macassar verlaten en was den 1sten Januarij daaraanvolgende te Pasaroeang ten anker gekomen.

De *Javasche Courant* van 8 Maart behelst het volgend Reglement voor het droog dok te Onrust.

Art. 1. Het drijvend droog dok te Onrust maakt een onderdeel uit van het marine-etablissement aldaar.

Art. 2. Het personeel bij dat dok bestaat uit:

een dokmeester	ad f 200	's maands.
een machinist	200	»
twee mandoors om dienst te doen als opzieners, ieder	20	»
twee djeroemoedies	15	»
acht matrozen	10	»
drie vuurstokers	25	»

Art. 3. De dokmeester is belast met het beheer van het dok en ontvangt als zoodanig de bevelen onmiddellijk van den directeur van het marine-etablissement. Voor zooveel betreft den aard en de wijze der reparatien aan gedokt staande of andere bodems, zoomede ten aanzien van de administrative aangelegenheden, staat hij onmiddellijk onder den constructeur der timmerwerf.

Art. 4. Om van het dok gebruik te kunnen maken wordt eene schriftelijke toestemming vereischt van den kommandant van Zr. Ms. zeemagt en inspecteur der marine. Bij het daartoe strekkend verzoek moet de grootte van het schip, in tonnen volgens den zeebrief, opgegeven worden.

De directeur van het etablissement geeft van elke verleende toestemming kennis aan den haven- en equipagemeester, die bij uitklaring hierop let.

Art. 5. Alvorens in het dok te worden toegelaten, doet de kommanderende officier, of gezagvoerder wanneer het een particulier schip geldt, eene opgave aan den directeur van het etablissement, aantoonende, in Nederlandsche ellen, den diepgang vóór en achter van het vaartuig.

De directeur houdt een register aan naar het hieraan gehecht model *A*.

Art. 6. De dokgelden worden berekend, overeenkomstig het hieraan gehecht tarief *B*.

Art. 7. Ter opzigte van de ontvangst of het verbruik van materialen en gereedschappen en van de administratie in het algemeen, gelden de voorschriften en tariven, voor het marine-etablissement vastgesteld.

Art. 8. De aanvoer op Onrust, door particuliere schepen, van artikelen voor hunne reparatie benoodigd, is verboden.

Art. 9. De rekeningen der onkosten door particuliere schepen worden, door den directeur gevisseerd, aan den hoofd-administrateur der marine opgezonden, die daarvoor ordonnantien van storting in 's lands kas uitreikt.

Art. 10. Alle schade aan het dok toegebragt door de schepen of derzelver bemanning wordt ten laste dier schepen hersteld, behoudens het bepaalde bij art. 536 van het Wetboek van Koophandel.

De geschillen te dier zake ontstaan worden, zonder vorm van proces, beslist door den kommandant van Zr. Ms. zeemagt in O.-I., aan wiens beslissing alle partijen gehouden zijn onverwijld te voldoen, — onverminderd ieders bevoegdheid om daarna het geschil te onderwerpen aan den bevoegden regter.

Wanneer de schade is toegebragt door een particulier schip dat de reede van Batavia wenscht te verlaten vóór dat de schade hersteld is, worden de kosten daarvan begroot naar eenen billijken maatstaf en opgegeven aan den haven- en equipagemeester, die daarop let bij de uitklaring.

Art. 11. De bepaling der volgorde, waarin de schepen tot het dok worden toegelaten, is aan den directeur van het etablissement overgelaten, die daarbij, zooveel mogelijk, tot maatstaf aanneemt den dag van aankomst bij het etablissement. Zr. Ms. schepen en vaartuigen van oorlog gaan immer voor; bij afwijking van dezen regel, rapporteert hij hiervan gemotiveerd aan den kommandant der zeemagt

Art. 12. Op een in het dok staand schip mag geen vuur branden.

Art. 13. Wanneer een schip één of meer nachten in het dok moet overstaan, kan het debarqueren der bemanning gevorderd worden.

Art. 14. Elk schip moet zijne eigene middelen bezigen tot het halen in en uit het dok.

Art. 15. Van geen schip mogen, onder welke omstandigheden ook, verhaaltrossen als anderzins aan het dok vastgemaakt worden.

Art. 16. Het sloopen van stootwiggen als anderzins, ten behoeve van een in het dok staand schip, geschiedt ten laste van dien bodem.

Art. 17. Bij het in- of uithalen van schepen wordt de zinking of rijzing van het dok door den dokmeester bestuurd.

Art. 18. De dokmeester zorgt dat het drijvend droogdok en de bij hetzelve in gebruik zijnde goederen steeds in eenen goeden staat verkeeren.

De machinist zorgt voor den goeden staat van het stoomwerktuig en al het daartoe betrekkelijke.

Bij het ontstaan van gebreken aan een of ander, rapporteren zij daarvan, ieder voor zooveel hem aangaat, onverwijld aan den directeur, die daarin ten spoedigste voorziet.

Art. 19. De directeur zorgt dat het dok, vooral des nachts, behoorlijk wordt bewaakt door den dokmeester en het verder personeel.

Art. 20. Bij quaestien, niet voorzien in dit reglement, wordt door den directeur de zienswijze van het marine-departement gevraagd en opgevolgd.

B. TARIEF *voor de onkosten van materialen, gereedschappen en arbeidsloonen, welke in rekening worden gebragt aan schepen, die bij het marine-etablissement op het eiland Onrust reparatien ondergaan.*

Houtwerken.

Het jatiehout wordt berekend volgens de bestaande tarieven, vastgesteld bij 's Gouvernements besluiten van den 27sten Junij 1849, no. 9, voor regte houtwerken, en van den 16den April 1854, no. 6, voor kromhouten, met vijftig per cent verhooging.

Van alle houtsoorten, bestemd voor mast- en rondhouten, uit Europa of van elders buiten de kolonie aangevoerd, wordt de geldswaarde berekend volgens den inkoopsprijs, vermeerderd met al de daarop vallende kosten, en de alzoo verkregene som verhoogd met 30 pct.

Materialen.

De materialen worden in rekening gebragt overeenkomstig de daarvoor van gouvernementswege vastgestelde prijslijst.

Ingekochte materialen volgens den inkoopsprijs.

Voor het leggen aan de hoefden:

van een vaartuig van 600 ton en daarboven, per dag en nacht	f 15.00
van een vaartuig van 599 tot en met 300 ton	10.00
van een vaartuig beneden de 300 ton	6.00
voor het leggen op de helling van een vaartuig van 300 ton en daar beneden, voor de 7 eerste dagen, per dag en nacht, per ton	0.25
voor de volgende dagen, per ton	0.20

Huurloonen van touwwerk, gereedschappen, enz.

touwwerk per Ned. duim dikte, per dag en nacht	0.10
een kaapstander of spil, per dag en nacht	2.00
een loefbak, per dag en nacht	1.00
een kielstut, per dag en nacht	1.00
de benoodigde dekstukken, per dag en nacht	0.50
een kielvoet- of topblok, per dag en nacht	1.00
alle andere blokken, voor iedere schijf per dag en nacht	0.10
een vlot of vaartuig per dag	4.00
een mallejan-wagen of andere vaartuigen, per dag	1.00
pompen: voor eene pomp per dag	10.00
voor twee pompen per dag	15.00
voor iedere pomp meer per dag	5.00
stelling-planken, per stelling van twee planken met touwen, per dag en nacht	0.20
loopplanken, per dag en nacht	0.50
twee meertouwen, per etmaal	1.00
ankers voor ieder 100 Ned. pond zwaarte, per dag en nacht	0.10
voor het stoken van pik en het gebruik der ketels, per dag	3.00

Voor het uitnemen en wederinzetten van masten, of boegspriet; daaronder begrepen het gebruik van het benoodigde touwwerk, de spillen, de mastbok en alle andere gereedschappen.

voor een mast of boegspriet van een vaartuig van 600 ton en daarboven	100.00
voor een mast of boegspriet van een vaartuig van 599 tot en met 300 ton	75.00
voor een mast of boegspriet van een vaartuig beneden de 300 ton	40.00
voor twee masten of voor een mast en boegspriet van een vaartuig, vallende in de 1ste categorie	150.00
voor twee masten of voor een mast en boegspriet van een vaartuig, vallende in de 2de categorie	120.00
voor twee masten of voor een mast en boegspriet van een vaartuig, vallende in de 3de categorie	[illegible]
voor drie masten of twee masten en boegspriet van een vaartuig, vallende in de 1ste categorie	180.00
voor drie masten of twee masten en boegspriet van een vaartuig, vallende in de 2de categorie	[illegible]

hoewel drie masten of twee masten en boegspriet van een vaartuig, vallende in de derde categorie 120.00

Onder bepaling echter dat de tot het uitnemen en weder inzetten dier masten benoodigde werklieden of koelies, buiten en behalve gemelde sommen, in rekening gebragt worden.

Voor het gebruik van dommekrachten, vijzels, kraan-, trek- of andere zegen, ringhouten, mastkrammen, sloepnagels en van alle andere handgereedschappen, wordt niets gerekend.

De huurloonen van de blokken, touwen of andere gereedschappen, worden gerekend in te gaan met den dag dat die aan de schepen worden gebragt; en van den kaapstander, van den dag dat de touwen om de spillen worden gelegd;

voor het gebruiken van touwwerk en gereedschappen wordt nimmer minder dan eenen geheelen dag in rekening gebragt.

Werklieden.

De arbeidsloonen worden op rekening gesteld, overeenkomstig met de aangegane contracten.

De arbeid door dwangarbeiders aan in timmering liggende schepen verrigt wordt beschouwd als door vrije lieden te zijn geschied en mitsdien tegen de contractsprijzen berekend.

Des nachts werkende, wordt voor de werklieden in rekening gebragt hetgeen daarvoor bij overeenkomst van den aannemer voor het leveren van werkvolk moet worden gevalideerd; voor de te werk gestelde dwangarbeiders wordt naar denzelfden maatstaf gerekend.

Slechts een gedeelte van eenen dag of eenen nacht werkende, wordt daarvoor niets minder dan een halven dag of nacht huur of loon gerekend.

De pakhuishuur wordt berekend tegen ƒ 3 per dag; wordende het kruidmagazijn of Kuiper-eiland mede als zoodanig in aanmerking gebragt.

Bij het afsluiten van iedere onkostrekening wordt het totaal bedrag derzelve met tien ten honderd vermeerderd.

De *Javasche Courant* van den 13den Februarij jl. behelst den volgenden

STAAT van den stand van het rijstgewas onder ultimo December 1855, zoomede opgave der gedurende den loop van het jaar in- en uitgevoerde hoeveelheden rijst en padie.

RESIDENTIEN en AFDEELINGEN.	Gemiddelde prijs per pikol ordinaire soort rijst in December. Recepissen. 1854.		1855.		Voor den handel zijn gedurende het loopende jaar opgegeven, als: UITGEVOERD. Rijst in pikols. Naar plaatsen op Java.	Naar plaatsen buiten Java.	Padie in pikols. Naar plaatsen op Java.	Naar plaatsen buiten Java.	INGEVOERD. Rijst in pikols. Van plaatsen op Java.	Van plaatsen buiten Java.	Padie in pikols. Van plaatsen op Java.	Van plaatsen buiten Java.	STAAT VAN HET GEWAS en UITZIGTEN MET BETREKKING TOT DEN OOGST.
Bantam	f 7	—	f 4	95	88,387		196		2,051		566½		Het te veld staande gewas laat zich zeer gunstig aanzien.
Batavia	5	86	7	26	21,822	501,692	28	9,199	565,377	9,265	13,602	—	Vrij gunstig.
Buitenzorg	4	60	5	80	—	—	—	—	—	—	—	—	Gunstig.
Krawang	4	100	3	60	39,390	—	11,579	—	34,794	—	297	—	Gunstig.
Preanger-regentschappen	2	80	3	—	63,958	—	37,290	—	48,081	—	39,276	—	Vrij gunstig.
Cheribon	4	24	5	42	261,606	47,898	18,258	10	3,647	—	109½	—	Gunstig.
Tegal	4	86	4	40	29,033	50,708	a 41,105	—	874	14	a 10,750	—	Men is bezig de gronden te bewerken.
Pekalongan	5	—	4 5	—	1,245	—	290	—	19,187	—	28,990	—	Over het algemeen gunstig, doch ten gevolge der langdurige droogte zijn 11,854 bouws mislukt.
Samarang	4	100	4	60	33,496	101,286	3,670	522	3,297	4,385	50	562	Over het algemeen zeer gunstig. In de berg-districten iets minder, ten gevolge der langdurige droogte.
Japara	5	26	4	60	38,171	12,620	22,699	5,192	25,257	7,099	19,503	194	Men is overal bezig met het bewerken der gronden.
Rembang	4	90	5	30	38,847	5,901	b 8,592	b 6	31,346	250	b 8,343½	—	De oogst was gunstig in de afdeelingen Blora en Rembang. In de afdeelingen Toeban en Bodjonegoro is ⅓ van het product uitgestorven ten gevolge der langdurige droogte.
Soerabaija	4	107	5	37	233,761		25,252		27,688		72,13		Over het algemeen gunstig.
Passoeroean	5	100	6	—	4,860	—	11,076	—	7,106	—	1,956	—	Idem.
Bezoekie	4	90	6	—	5,216	—	109,129½	—	2,496½	—	5,091¾	—	De oogst is afgeloopen.
Probolingo	—	—	8	20	1,102	—	49,348	—	3,008	—	54	—	Gunstig.
Kediri	5 6	— —	4 5	— —	c 97,000	—	c 3,400	—	—	—	—	—	Men is op sommige plaatsen bezig de gronden te bewerken.
Madioen	5	90	3	55	33,772	—	b 5,809	—	20,760	—	b 4,331	—	Men is bezig de gronden te bewerken.
Soerakarta	4	35	5	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Djokjokarta	6	45	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Patjitan	4	45	4	60	2,472	—	1,150	—	939	—	110	—	Over het algemeen gunstig.
Kadoe	4	75	5	60	36,256	—	11,676	—	9,270	—	1,941	—	Idem.
Bagelen	5	05	4	90	16,533	—	16,556	—	18,040	—	22,638	—	De oogst was gunstig.
Banjoemaas	3	15	4	10	c —	c —	c —	c —	c —	c —	c —	c —	Gunstig.
Banjoewangie	3	66	3	40	14,853	890	3,846	—	—	391	—	—	De oogst was bijzonder gunstig. Men is bezig de gronden te bewerken.

a. Sangas. b. Hamatten. c. De in- en uitvoer van en naar de naburige residentien is belangrijk, doch kan niet met juistheid worden opgegeven.

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden:

1°. vel 30 van het Bijblad I, inhoudende het verslag van het verhandelde in de zitting der Eerste Kamer van den 29sten April jl.;

2°. vel 224—226 van het Bijblad II, behelzende het verslag van het verhandelde in de zitting van de Tweede Kamer van den 28sten April jl.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De gewone Audientie van den Minister van Marine zal op Vrijdag den 2den Mei aanstaande geen plaats hebben.

's Gravenhage, den 29sten April 1856.

BERIGT AAN DE SCHEEPVAART.

De Minister van Marine

Brengt ter kennis van belanghebbenden, dat wederom *een hulplicht* bij de *Slurf* of het *Goessche Sas* is opgerigt en wel op 172 el westwaarts van de plaats waar het vorige hulplicht gestaan heeft; zijnde het tegenwoordige ook op 14 el boven laagwaterpeil geplaatst, verlichtende den horizon van het Z. O. door het Oosten en Noorden tot aan het W. N. W.

Het *Schild* afkomende, behoort men het licht in het Z. t. W. te houden, om de *zwarte* ton der *punt van de Kreek* mis te loopen; van het *zoogenaamde Land* afkomende naar *de Kreek*, N. W. t. W., tot het licht W. t. Z. staat; alsdan is de *Zandkreek* open; — alles par miswijzend kompas.

Bovenbedoeld licht is in den avond van den 1sten dezer ontstoken.

's Gravenhage, den 7den April 1856.

De Minister voornoemd,
De Smit v. d. Broecke.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*** Op Woensdag den 14den Mei 1856 zal, bij inschrijving, worden Aanbesteed de leverantie van Brandstoffen ten dienste van het Ministerie van Oorlog, voor het Winter-Saizoen van 1856—1857, als ongeveer:

a. drie duizend (3000) dubbele mudden Turf; en

b. veertig duizend (40,000) Nederlandsche ponden Steenkolen.

Zullende de biljetten van inschrijving voor die Aanbesteding, met de noodige monsters, vóór of op gemelden dag, des middags ten 12 ure, moeten zijn ingeleverd bij het Ministerie van Oorlog, alwaar de voorwaarden ter lezing liggen.

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

*** Door *Frederik Sandman* en *Jacoba Sara Struwer*, Echtelieden, wonende te Pekalongan, op Java, is aan den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie, bij request gedagteekend den 9den Augustus 1855, het verzoek gedaan, dat aan hun pleegkind *Johannes Frederik Bosch*, Zoon van *Johannes Wilhelmus Bosch* en de inlandsche Vrouw *Sarkia*, worde vergund, bij zijnen geslachtsnaam te voegen dien van *Sandman*, ten einde zich in het vervolg te kunnen noemen en schrijven *Johannes Frederik Sandman Bosch*.

Geschiedende de aankondiging van het vorenstaande, in verband met de bepalingen op het stuk der naamsveranderingen, voorkomende in de tweede afdeeling, tweeden titel, eerste boek, van het Burgerlijk Wetboek voor Nederlandsch Indie, zoomede in de zesde afdeeling, derden titel, eerste boek, van het Burgerlijk Wetboek in Nederland in werking.

's Gravenhage, den 19den April 1856.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Derde* trekking der *Derde* Klasse van de 229ste *Staats-Loterij*, op Woensdag den 30sten April 1856, zijn *geene* prijzen van duizend gulden of daarboven uitgetrokken.

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. Frieswijk.

*** De Verificateur der Comptabiliteit te 's Hertogenbosch zal, op den achtsten Mei 1856, te zijnen Burele Verkoopen, aan den hoogsten inschrijver, eene aanzienlijke hoeveelheid Oude Schrifturen. Men wordt verzocht de gesloten inschrijvingsbiljetten op gemelden dag vóór tien ure aan het Bureau van Verificatie te bezorgen, zullende de na dien tijd inkomende als ongeldig beschouwd worden.

MARINE.

Openbare Verkooping aan 's Rijks Werf te Amsterdam op Dingsdag den 6den Mei 1856, des voormiddags ten tien ure, van:

eenige partijen Eiken en andere soorten van Werk- en Brandhout, Schalen en Spaanders, oude Dingen, een Tijdmeter, Boekwerken, Geweren, Artillerie-behoeften en meer andere voor 's Rijks dienst afgekeurde artikelen.

Al hetwelk door de gegadigden zal kunnen worden bezigtigd op den dag vóór de verkooping, des voormiddags van 10 — 12 ure en des namiddags van 2 — 4 ure, gedurende welken tijd ook de Verkoop-voorwaarden ter lezing zullen liggen.

Amsterdam, den 24sten April 1856.

De Directeur der Marine,
Bolken.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 16den dezer, des middags om 12 ure, zal door den Luitenant-Kolonel, belast met het toezigt over de Garnizoens-Bakkerij te Alkmaar, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, publiek worden Aanbesteed de leverantie van:

Twee Lasten Zeeuwsche tarwe;
Twee Lasten Roode of Rhijn-Tarwe;
Een Last en Twee Mudden Pruissische of Inlandsche Rogge; niet minder wegende dan: de Zeeuwsche 74, de Roode of Rhijn-Tarwe 77 en de Rogge 72 Nederlandsche Ponden het Mud;

De Voorwaarden daaromtrent zullen van heden af aan tot den dag der Aanbesteding, van des morgens 10 tot des middags 12 ure, ter lezing liggen op het Bureau van den Garnizoens-Kommandant, in de Kazerne alhier. Zullende men gehouden zijn te zorgen, dat het merk op de aan te bieden monsters voorkomende, ook moet worden gesteld op den omslag waarmede het inschrijvingsbiljet wordt ingezonden.

Alkmaar, den 1sten Mei 1856.

De Luitenant-Kolonel voornoemd,
Happé.

BEKENDMAKING.

De Dijkstoel van Boemelerwaard boven den Meidijk brengt door deze ter kennisse der belanghebbenden, dat de aangekondigde Aanbesteding van n°. 1, het graven van een vereenigingskanaal tusschen de Bommelsche en Drielsche Weteringen *alléén*, voorloopig is uitgesteld.

De Dijkstoel voornoemd,
J. Thooft, *Dijkgraaf*.
Ter ordonnantie van denzelve,
C. M. Thooft, *Secretaris*.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij Vonnis van de Arrondissements-regtbank te Amsterdam, op den 22sten April 1856 gewezen, zijnde geregistreerd, is de Curatele, waaronder Mejufvrouw *Clara Breebaart*, weduwe den Heer *Gerrit Eigeman*, zonder beroep, wonende te Amsterdam, bij Vonnis van dezelve Regtbank van den 20sten Junij 1853, gesteld was, weder opgeheven.

Geschiedende deze bekendmaking ter voldoening aan Art. 498 van het Burgerlijk Wetboek.

Amsterdam, 30 April 1856.

J. Sobbe, *Procureur*.

*** Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank van 's Hertogenbosch van den 25sten April 1856, behoorlijk geregistreerd, is *Jan Sprangers*, wonende te Dongen, ter zake van onnoozelheid, gesteld onder Curatele.

's Hertogenbosch, 29 April 1856.

L. J. Sassen, *Procureur*.

*** Bij onderhandsche Acte, in dato 's Gravenhage, den 23sten April 1856 verleden, door de ondergeteekenden Mr. *Bernardus Hartogensis* en *Simon Hartogensis Bz.* beiden Commissionairs in Effecten aldaar, en ten zelfden dage geregistreerd, is de Vennootschap tot het uitoefenen in de stad 's Gravenhage, van den Commissiehandel in Effecten, het kassierschap en alle daarmede in verband staande handelingen, onder de Firma *B. Hartogensis en Zoon*, welke tusschen hen was aangegaan bij Acte op den 14den Februarij 1854 voor den Notaris Mr. *Jan de Bas* en getuigen gepasseerd, Ontbonden verklaard, te rekenen met den 30sten April 1856, en bepaald, dat de vereffening der openstaande zaken onder dezelfde Firma zal plaats hebben door de beide ondergeteekenden, en te zamen, als ieder in het bijzonder; geschiedende hiervan aankondiging overeenkomstig de Wet.

B. Hartogensis.
S. Hartogensis *Bz.*

*** Bij onderhandsche Acte, hebben *Aron Stibbe* en *David Alexander Stibbe*, beiden wonende te Kampen, eene Vennootschap aangegaan tot het drijven van den Handel in Garens, Band en Kramerijen, onder de voorwaarde:

1°. Dat de Firma zal zijn: *A. & D. A. Jzn. Stibbe*, waarvan beiden de teekening hebben, behalve voor geldopnemingen en borgstellingen; 2°. dat de zetel der Firma, te Zwolle en te Kampen, zal zijn; 3°. dat de Vennootschap zal aanvangen 1°. Mei 1856, en voor onbepaalden tijd voortduurt, tot zes maanden nadat die door een der Vennooten wordt opgezegd.

Kampen, April 1856.

Bekendmaking ingevolge art. 28 van het Wetboek van Koophandel.

Bij Notariele Acte, op den 11den April 1856 te Rotterdam gepasseerd, hebben de Ondergeteekenden *Elias Ezechiels*, Wisselhandelaar, en *Moses Ezechiels*, particulier, beiden te Rotterdam woonachtig, met elkander aangegaan eene Vennootschap ter voortzetting der zaken van Wisselhandel en hetgeen daartoe behoort, onder de Firma van *Moses Ezechiels & Zonen*, onder welke Firma die zaken nu laatstelijk door den eerst-ondergeteekende alleen zijn uitgeoefend, voor den tijd van zes jaren, te rekenen van den 1sten Mei 1856, en mitsdien zullende eindigen den laatsten April 1862, met bepaling dat de genoemde Vennootschap daarna telkens weder voor twee jaren op den eigen voet zal zijn gecontinueerd, bijaldien die door geen hunner uiterlijk 6 maanden te voren zal zijn opgezegd; terwijl de Firma door beide de Vennooten zal worden geteekend in en omtrent alle zaken de voornoemde Associatie directelijk betreffende, zonder die nogtans te mogen bezigen tot het teekenen van promessen, acceptatien, obligatien, borgtogten of andere soortgelijke particuliere engagementen.

E. Ezechiels.
M. Ezechiels.

*** Blijkens Acte, op den 28sten April 1800 zes en vijftig voor den Notaris *Johannes Albertus Hoog* en getuigen te Amsterdam verleden, geregistreerd, is tusschen de ondergeteekenden, *Hermanus Willems* en *Pierre Antoine Schultz*, beiden wonende te Amsterdam, aangegaan eene Vennootschap tot het drijven van Touwslagerij en Handel in Touwwerk, onder de Firma van *Willems en Comp.*, welke Firma alleen door den Eerst-ondergeteekende doch uitsluitend tot zaken de Vennootschap regtstreeks betreffende, zal worden geteekend, — ingegaan 1 Maart 1855, en zulks voor eenen onbepaalden tijd, eindigende zes maanden nadat door een van beiden aan den anderen schriftelijke opzegging zal zijn geschied.

Voor uittreksel,
H. Willems.
P. A. Schultz.

*** Blijkens Acte, op den 29sten Februarij 1800 zes en vijftig voor den Notaris *Johannes Albertus Hoog* en getuigen te Amsterdam verleden, geregistreerd, is tusschen de Ondergeteekenden, *Harmanus Nicolaas van Veen*, Wijnkooper, en *Petrus Johannes Luff*, Slijter in Wijnen en Dranken, beiden wonende te Amsterdam, aangegaan eene Vennootschap tot het drijven van handel in Wijn, Gedistilleerd en hetgeen verder daartoe behoort, uitsluitend binnen Amsterdam en deszelfs grondgebied, en zulks voor eenen onbepaalden tijd, ingaande den 1sten Mei 1856, op de Firma van *van Veen en Luff*, tot de teekening waarvan ieder der Vennooten, doch alleen tot zaken regtstreeks de Vennootschap betreffende, zal zijn geregtigd; zijnde voorts bepaald, dat de eerst-ondergeteekende, zoowel zijne vroegere affaire *buiten* het grondgebied van Amsterdam als den groot- of zeehandel in het algemeen, en de tweede-ondergeteekende zijn gewoon klein-winkeldebiet op dezelfde wijze voor ieders bijzondere rekening en onder hunne privé handteekening zullen mogen blijven uitoefenen en voortzetten.

Voor uittreksel,
H. N. van Veen.
P. J. Luff.

BEURSPRIJZEN VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, Woensdag 30 April 1856.

	pCt.			
Nederl. W. Sch.	2½	62¹/₁₆	62⁵/₁₆	62³/₁₆
Dito dito 1844.	3	73¾	73⅞	73⅞
Dito dito 1844.	4	92⅜	92½	92½
O. I. L. 1844.	4	92⅛	—	—
Amort. Synd.	3½	89⅜	—	—
Handel-maats.	4½	—	—	—
Belgie. certific. bij *Rothschild*.	2½	51¼	51⁵/₁₆	—
Rusl. Bij *Hope* 1798 en 1816.	5	101¼	101⅜	—
Dito 1828-1829.	5	100⅜	100½	—
Insch. in Assign.	6	—	—	—
Cert. van dito.	6	62⅜	—	—
Neg. 1831-1833.	5	—	—	—
Hope en C°. 1840	4	81¼	—	—
Stieglitz.	4	—	—	—
Dito 1854.	5	89	—	—
Nieuwe Engels.	4½	—	—	—
Polen. Certific.	4	76⅝	—	—
Aand. Lot. fl 500		—	—	—

	pCt.			
Spanje. Nieuwe.	1¼	24⅛	24¼	24⅛
Buitenl.	3	44	44¼	44
Binnenl. 6/m	3	39	39⁵/₁₆	39⁵/₁₆
Cert. Coup.		5¹/₁₆	—	—
Amortisabele		7	—	—
Portug. Lond.	3	44⁷/₁₆	44⅝	44⁹/₁₆
Oostenr. Metall. 1816-1852	5	78⅝	78¹¹/₁₆	78⅝
Dito 1849-1854.	5	83⅛	83¼	83¼
Dito Zilv. Nation.	5	79⅝	80¹/₁₆	79¹⁵/₁₆
Dito 1847-1852.	2½	39¹³/₁₆	39¹⁵/₁₆	—
Pruiss. Lot. 1854	3½	—	—	—
Braz. Lond. 1824	5	98¾	—	—
Peru „	4½	—	—	—
Mexico „	3	20⅞	21¹/₁₆	21¹/₁₆
Gren. „	2¾	17⅛	—	—
Uitgestelde		7¹/₁₆	—	—
Ecuad. Lond.		—	—	—
Venez. „	4	28⅝	—	—
Uitgestelde !	1½	—	—	—

Stemming gunstig met kooplust. Stieglitz 1855 5 pct. 89⁷/₁₆ 89½.

LONDEN, heden.

Eng. geconsolid.	3	pCt.	92⅜	à —
Spanje.	1¼	„	23⅞	à —
Amortisable.		„	24⅛	à —
Mexico.	3	„	22⅞	à —

PARIJS, heden.

Fransche certific.	4½	pCt. fr.	—
„ „	3	„	73.85
Spanje	3		—
„	1¼		—

WEENEN, heden.

Metalliek	5	pCt.	—
Nationaal	5	„	—
Wissel London		„	—
Zilver		„	—

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.